

DOM

Afsagt den 5. februar 2016 i sag nr. BS 50S-5513/2015:

[Redacted]

og

[Redacted]

og

[Redacted]

og

[Redacted]

og

[Redacted]

mod

[Redacted]

Flyselskabet

Sagens baggrund og parternes påstande.

Denne sag, der er anlagt den 24. oktober 2014, vedrører spørgsmålet om ret til kompensation i henhold til forordning nr. 261/2004 (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser) som følge af, at et fly blev forsinket.

Sagsøgerne, [Redacted]

[Redacted] har endeligt nedlagt påstand om, at sagsøgte, [Redacted] til sagsøgerne skal betale 1.837,00 kr. tillagt procesrente fra den 4. oktober 2014 til betaling sker samt sagens omkostninger.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre beløb end det påstævnte.

Sagen er behandlet som en småsag, jf. retsplejelovens kapitel 39, og er sam-

behandlet med sagen BS 50S-5087/2014, jf. retsplejelovens § 254.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a. Sagen er med parternes tiltrædelse afgjort på skriftligt grundlag.

Oplysningerne i sagen.

Den 30. juli 2014 skulle sagsøgerne flyve fra Billund Lufthavn til Antalya, Tyrkiet med rute [REDACTED] med det sagsøgte flyselskab. Rejsen var en såkaldt 'pakkerejse', idet fly og hotelbooking var købt samtidig. Flyet ankom imidlertid mere end 6 timer for sent til Tyrkiet. Sagsøgte oplyste ved brev af 15. september 2014 til sagsøgerne, at forsinkelsen skyldtes en fejl på vingerens klapsystem, hvorfor flyet måtte groundes med henblik på nærmere undersøgelse. Ved samme brev afviste sagsøgte at udbetale kompensation for det forsinkede fly i henhold til EU-forordning 261/2004.

Efterfølgende har sagsøgte udbetalt kompensation med 1.837 kr. under henvisning til kompensationsreglerne i pakkerejselovgivningen. Sagsøgte har herudover oplyst, at sagsøgerne endvidere har modtaget 14.576,47 kr., og at beløbet er udbetalt i henhold til forordning 261/2004 med fradrag af den allerede udbetalte kompensation i henhold til pakkerejseloven.

Nærværende sag drejer sig følgelig om, hvorvidt sagsøgte har været berettiget til at modregne den kompensation, der er modtaget i medfør af pakkerejselovgivningen, i det kompensationsbeløb, der er udbetalt i henhold til Forordning 261/2004.

Forordning nr. 261/2004

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 261/2004 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser indeholder blandt andet følgende betragtninger og bestemmelser:

" ...

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Handling fra Fællesskabets side, når det drejer sig om lufttransport, bør bl.a. sigte på at sikre et højt beskyttelsesniveau for passagerer. Endvidere bør der fuldt ud tages hensyn til forbrugerbeskyttelseskrav generelt.
- (2) Boardingafvisning og aflysning eller lange forsinkelser forårsager alvorlige problemer og gener for passagererne.

...

- (12) Problemer og gener for passagererne på grund af aflysning bør også begrænses. Dette bør opnås ved, at luftfartsselskaberne tilskyndes til at informere passagererne om af-

lysninger før den planlagte afgangstid og derudover tilbyder dem rimelig omlægning af rejsen, således at de kan træffe andre dispositioner. Luftfartsselskaber, der undlader dette, bør yde passagererne kompensation, medmindre aflysningen skyldes usædvanlige omstændigheder, som ikke kunne have været undgået, selv om alle forholdsregler, der med rimelighed kunne træffes, faktisk var blevet truffet.

...

Artikel 5

Aflysning

1. Hvis en flyafgang aflyses, skal berørte passagerer:

...

c) have ret til kompensation fra det transporterende luftfartsselskab i overensstemmelse med artikel 7, medmindre

...

iii) de får meddelelse om aflysningen mindre end syv dage før det planlagte afgangstidspunkt og får tilbudt en omlægning af rejsen, så de kan afrejse højst en time før det planlagte afgangstidspunkt og ankomme til det endelige bestemmelsessted senest to timer efter det planlagte ankomsttidspunkt.

...

Artikel 7

Kompensationsret

1. Når der henvises til denne artikel modtager passageren en fast kompensation som følger:

- a) 250 EUR for alle flyvninger på højst 1500 km
- b) 400 EUR for alle flyvninger inden for Fællesskabet på mere end 1500 km og for alle andre flyvninger på mellem 1500 og 3500 km
- c) 600 EUR for alle flyvninger, der ikke falder ind under a) eller b).

...

Artikel 12

Yderligere kompensation

1. Denne forordning indskrænker på ingen måde en passagers ret til yderligere kompensation. Kompensation i henhold til denne forordning kan fratrækkes en sådan yderligere kompensation.

...

Artikel 15

Ansvarsbegrænsning

1. Forpligtelser over for passagerer i henhold til denne forordning må ikke begrænses eller ophæves ved f.eks. en undtagelse eller restriktiv klausul i transportkontrakten.
2. Såfremt en sådan undtagelse eller restriktiv klausul alligevel påberåbes over for en passager, eller passageren ikke er blevet korrekt informeret om sine rettigheder, og derfor har ac-

cepteret en lavere kompensation end fastsat i nærværende forordning, har passageren fortsat ret til at iværksætte de nødvendige procedurer ved de kompetente retsinstanser eller organer med henblik på at opnå supplerende kompensation.

..."

EU-domstolens afgørelse i C-402/07 og C-432/07, Sturgeon-dommen

Af EU-domstolens dom af 19. november 2009 fremgår blandt andet følgende:

"...

52 Gennem denne indgriben har forordning nr. 261/2004 bl.a. til formål at afhjælpe de skader for passagererne, der består i et tab af tid, som i betragtning af sin uigenkaldelige karakter kun kan godtgøres med en kompensation.

..."

EU-domstolens afgørelse i C-581/10 og C-629/10, Nelson-dommen

Af EU-domstolens dom af 23. oktober 2012 fremgår blandt andet følgende:

"...

35 Ydermere er passagererne i den ene eller den anden gruppe praktisk talt frataget muligheden for frit at reorganisere deres transport, idet de er konfronteret enten med en alvorlig hændelse i afviklingen af deres nært forestående eller allerede iværksatte flyafgang eller med en aflysning af en sådan flyafgang, der i givet fald afstedkommer et tilbud om omlægning af rejsen. Hvis de således af den ene eller den anden grund er nødsaget til at nå frem til deres endelige rejsemål på et bestemt tidspunkt, kan de på ingen måde undgå det tab af tid, som den nye situation medfører, i forhold til hvilken de ikke har noget manøvrerum.

..."

Parternes synspunkter.

Sagsøgerne har i sammenfattende processkrift af 201 navnlig gjort følgende gældende til støtte for sin påstand:

- at sagsøgte har oplyste at have udbetalt 1.837 kr. til sagsøgerne i henhold til Transportforsinkelsesvejledningen,
- at det følger af Transportforsinkelsesvejledningen, at Pakkerejseankenævnte vejleder rejsebureauerne om at betale et nedslag i rejsens pris ved forsinkelser på 6-10 timer, svareren til en dagandel, ved ferierejser på én uge (som her), svarer det til 1/14 af rejsens pris,
- at passagererne de facto har betalt en samlet pris for ferierejsen på 25.721 kr., jf. bilag 1, og med henvisning hertil har sagsøgte betalt 1.837 kr., svarende til ca. 1/14 af rejsens pris,
- at de nævnte 1.837 kr. i følge sagsøgte formelt er betalt af rejsebureauet ([REDACTED]), men at sagsøgte tilsyneladende internt har

godtgjort [redacted] beløbet (sandsynligvis fordi sagsøgte var rejsébureauet ansvarlig for forsinkelsen),

at sagsøgerne først og fremmest gør gældende, at de 1.837 kr., som er udbetalt i henhold til Transportforsinkelsesvejledningen, ikke udgør en godtgørelse, men derimod et "nedslag i rejsens pris", jf. bilag 4, som følge af, at pakkerejsen har været mangelfuld, smh. pakkerejselovens § 22, stk. 1,

at der med andre ord er tale om erstatning for tabet, den ferierejsende har lidt som følge af, at ferien er blevet forkortet, hvilket Transportforsinkelsesvejledningen netop også kun beskæftiger sig med forsinkelser til rejsemålet, og altså navnlig ikke de forsinkelser, der opstår i forbindelse med hjemrejsen, jf. bilag 4,

at såfremt retten måtte nå frem til, at beløb udbetalt i medfør af Transportforsinkelsesvejledningen skal fratrækkes godtgørelsen i henhold til Forordningen, vil man stille pakkerejsegæsterne dårligere, end de øvrige passagerer, som bliver forsinkede, idet pakkerejsegæsterne reelt mister deres erstatning for tabte feriedage,

at en sådan modregningsret også - direkte eller indirekte - vil være i strid med Forordningens artikel 15, stk. 1, idet både reglerne i Forordningen og i pakkerejseloven skal sikre passagererne et højt beskyttelsesniveau, og at det ikke vil være i overensstemmelse med disse regler, hvis en erstatning for et økonomisk rab skal fratrækkes i godtgørelsen i henhold til Forordningen.

Sagsøgte har i svarskrift af 22. juli 2015 samt afsluttende processkrift af 8. januar 2016 navnlig gjort følgende gældende til støtte for sin påstand:

at sagsøgerne ikke har krav på den fulde kompensation efter Forordningen, da sagsøgerne allerede har fået kompensation for forsinkelsen fra deres rejsébureau i henhold til pakkerejselovens § 22, stk. 2, da passagererne ankom forsinket til deres destination,

idet Forordningens artikel 12, stk. 1, giver TUIFly hjemmel til at fradrage eventuel anden erstatning, som passagererne har fået som følge af forsinkelsen, fra et eventuelt kompensationsbeløb,

idet det følger således af artikel 12, stk. 1, i forordningen, at

"Denne forordning indskrænker på ingen måde en passagers ret til yderligere kompensation. Kompensation i henhold til denne forordning kan fratrækkes en sådan yderligere kompensation."

at det således er pakkerejselovens § 22, stk. 2, og ikke som anført af

passagererne, pakkerejselovens § 22, stk. 1, der giver passagererne ret til kompensation ved forsinkelse,

idet passagererne i henhold til pakkerejselovens § 22, stk. 1, kan gøre krav på erstatning, såfremt passagereren lider et økonomisk tab. Dette er ikke tilfældet i nærværende sag, og passagereren har derfor heller ikke ført bevis for, at de har lidt et økonomisk tab,

idet pakkerejselovens § 22, stk. 2, giver passagerer ret til at modtage kompensation, såfremt en mangel ved rejsen medfører en gene for passageren, hvilket eksempelvis vil være tilfældet, hvis passagereren er udsat for en lang forsinkelse,

at den kompensation, passagererne har modtaget i henhold til pakkerejselovens § 22, stk. 2, som følge af forsinkelsen, kan reducere kompensation i henhold til Forordningen, da begge regelsæt kompenserer passagerne for den samme gene i form af tab af (ferie-)tid,

at det fremgår af forarbejderne til pakkerejseloven, jf. LFF nr. 281/1993, kommentarerne til § 22, at kompensation i henhold til pakkerejselovens § 22, stk. 2, ydes som en godtgørelse, der ikke modsvarer et økonomisk tab, hvilket netop er et sådant tab, der kompenseres for i medfør af Forordningen,

at det følger af EU-domstolens afgørelse i C-402/07 og C-432/07, Sturgeon-dommen, præmis 52, at passagererne kompenseres for det tab af tid, som forsinkelsen medfører,

at det præciseres i EU-domstolens afgørelse i C-581/10 og C-629/10, Nelson-dommen, at passagerernes tidstab udgør en gene, der kompenseres af Forordningen,

at fradrag af allerede udbetalt kompensation efter pakkerejseloven udbetalt i kompensation efter Forordningen også er i overensstemmelse med Trafikstyrelsens praksis, jf. bilag B, og dansk retspraksis, jf. dom af 30. oktober 2015 i sagen BS 50S-2450/2015,

at det i øvrigt vil være i strid med princippet om uberettiget berigelse, hvis passagererne modtager dobbelt kompensation for samme begivenhed,

idet kompensation i henhold til Forordningen og i henhold til pakkerejseloven kompenserer for det samme tab, hvorefter passagereren vil blive kompenseret to gange for det samme forhold

at passagerernes fortolkning af Forordningen er forkert og uden hjemmel i Forordningen, idet det bestrides af sagsøgte, at Forordningens

artikel 12, stk. 1, udelukkende er en mulighed for at reducere en eventuel anden kompensation, som anført af passagererne,

- at passagererne ligestilles med andre passagerer, som ikke kan gøre brug af pakkerejselovens § 22, stk. 2, ved at sagsøgte har ret til at reducere kompensation i henhold til Forordningen med størrelsen på kompensation udbetalt efter pakkerejseloven, hvorved begge typer af passagergrupper modtager præcis det samme beløb i kompensation for det præcis samme forhold, nemlig forsinkelsen,
- at såfremt sagsøgte ikke har ret til at reducere kompensation udbetalt i henhold til Forordningen, medfører dette en skævvridning af kompensationsreglerne i Forordningen og efter pakkerejseloven vil passagerer kompenseres to gange for det samme forhold,
- at det endelig bestrides, at det vil være i strid med forordningens § 15, stk. 1, hvorefter flyselskabets mulighed for at indgå aftale med flypassageren om flyselskabets forpligtelser begrænses, at reducere kompensation i medfør af artikel 12, stk. 1,

idet bestemmelsen ikke er relevant, da sagsøgte ikke aftalemæssigt har begrænset sine forpligtelser over for passagererne.

Rettens begrundelse og afgørelse.

Der er enighed om, at sagsøgerne var berettiget til kompensation i medfør af forordning 261/2004, artikel 7, og at sagsøgerne endvidere har fået udbetalt kompensation efter pakkerejseloven fra rejsebureauet [REDACTED] grundet forsinkelse på udrejsen med i alt 16.413,47 kr., hvoraf en del af beløbet (1.873 kr.) udgør kompensation i henhold til pakkerejseloven, mens den sidste del (14.576,47 kr.) udgør kompensation i henhold til forordning 261/2004, jf. artikel 7, stk. 1, litra b, med fradrag af den udbetalte kompensation i henhold til pakkerejseloven.

Det følger af forordning 261/2004, artikel 12, stk. 1, at forordningen på ingen måde indskrænker en passagers ret til yderligere kompensation, og at en kompensation i henhold til forordningen kan fratrækkes en sådan yderligere kompensation. Da kompensationen udbetalt af rejsebureauet [REDACTED] på samme måde som kompensation efter forordning 261/2004 - kompenserer for den flyforsinkelse, som sagsøgerne blev udsat for, finder retten, at kompensationen udbetalt af rejsebureauet [REDACTED] kan fratrækkes den kompensation, der udbetales i henhold til forordningen.

Den omstændighed, at kompensationen efter pakkerejseloven er ydet af rejsebureauet, mens det er det transporterende luftfartsselskab, der i medfør af forordningen er pligtig til at udbetale kompensationen, kan ikke føre til andet resultat, idet retten herved har lagt vægt på, at det transporterende sel-

skab i tilfælde som det foreliggende, hvor der er købt en pakkerejse, ifølge forordningens artikel 3, stk. 5, skal opfylde forpligtelserne på vegne af bureauet.

På denne baggrund frifindes sagsøgte.

Sagens omkostninger er herefter fastsat således, at 1.200 kr. dækker sagsøgtes udgift til advokatbistand, jf. herved retsplejelovens § 408, stk. 2, idet retten herved bemærker, at sagen er behandlet på skriftligt grundlag, og at der er afgivet fælles processkrifter vedrørende denne sag og sagen BS 50S-5087/2014. Det bemærkes i øvrigt, at sagsøgte først efter sagens anlæg ses at have taget bekræftende til genmæle for så vidt angår betaling af 14.576,47 kr., som udgjorde hovedparten af sagsøgernes påstand.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, [REDACTED], frifindes.

Sagsøgerne, [REDACTED], skal inden 14 dage i sagsomkostninger til sagsøgte betale 1.200 kr.

Stine Fink Hansen